

ด่วนที่สุด

สำนักนโยบายและแผน สป.
วันที่ 12 ก.พ. 2563
เลขรับที่ 1531
ว.อ.บ.บ.

กรม.สนม.สป.
เลขรับที่ 302
วันที่ 12 มี.ค. 63
กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี
วันที่ 12 ก.พ. 2563
เลขรับ 5804

ที่ นร ๑๔๑๒/ว ๗๓๓

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๘๙/๑๖๘ - ๑๗๐ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งสรุปผลการประชุมเพื่อรับทราบและติดตามการแก้ไขปัญหาน้ำแล้งภายใต้กองอำนาจการน้ำแห่งชาติ
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๔๑๒/ว ๖๕๔ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมเพื่อรับทราบและติดตามการแก้ไขปัญหาน้ำแล้งภายใต้กองอำนาจการน้ำ
แห่งชาติ จำนวน ๕ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ได้เชิญท่านเข้าร่วมประชุม
เพื่อรับทราบและติดตามการแก้ไขปัญหาน้ำแล้งภายใต้กองอำนาจการน้ำแห่งชาติเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ดึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สทนช. ได้จัดทำสรุปผลการประชุมดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยงานของท่านตามมติที่ประชุมในวาระที่ ๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ประจำวงษ์)

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๑ ๙๑๔๑ - ๗ ต่อ ๑๒๑๓

โทรสาร ๐ ๒๕๒๑ ๙๑๔๑ - ๗ ต่อ ๑๔๙๑

๑๒ มี.ค. ๖๓ น. อ. บดินทร์

สรุปผลการประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาหน้าแล้งของหน่วยงาน

ภายใต้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

วันพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

วาระที่	เรื่องวาระ	ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	เรื่องที่ ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ	<p>นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ประธานแจ้งที่ประชุมว่าในวันนี้เป็นการประชุมครั้งสำคัญ ที่จำเป็นต้องสร้างการรับรู้และติดตามให้การปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาหน้าแล้งและภัยแล้ง ปัจจุบันได้ยกระดับให้มีการตั้งกองอำนวยการน้ำแห่งชาติที่มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นผู้อำนวยการ เพื่ออำนวยความสะดวก การจัดการ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง และได้มอบนโยบายให้ทุกหน่วยงานเร่งจัดหา น้ำ ชุมน้ำ และเก็บกักน้ำ ในฤดูฝนนี้ เพื่อใช้ในฤดูแล้งถัดไป ตลอดจนหาหรือมาตรการเยียวยา ชดเชยความเสียหาย ให้กับพี่น้องประชาชน ตามความจำเป็น ซึ่งจะมีการแถลงการณ์เรื่องแผนการจัดการจัดการน้ำทั่วประเทศให้รับทราบโดยทั่วกันต่อไป</p> <p>รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้กล่าวถึงสถานการณ์น้ำที่ผ่านมา มีฝนตกน้อย เกิดสภาวะน้ำแล้ง และอาจจะต่อเนื่องยาวนานไปอีกระยะหนึ่ง ปัจจุบันมีพื้นที่ประกาศภัยแล้งแล้ว จำนวน ๒๐ จังหวัด ในฐานะผู้อำนวยการกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ได้อำนวยความสะดวก การจัดการ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยได้มอบหมายสั่งการให้หน่วยงานต่างๆ มีการ บูรณาการติดตาม สถานการณ์ อย่างไม่ใกล้ชิด และระดมเจ้าหน้าที่ พร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ รวมถึงการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะน้ำอุปโภคบริโภคในทุกพื้นที่ของประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ต้องมีการเตรียมการหาพื้นที่เก็บกักน้ำในฤดูฝนที่จะถึงเพื่อให้เพียงพอใช้ในฤดูแล้งถัดไป ตามที่ท่านนายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบาย ในคราวประชุม ครม. เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา โดยให้ สททช. รวบรวมและกลั่นกรองแผนงานโครงการเร่งด่วน ประเภทเก็บกักน้ำที่สามารถดำเนินการ ได้เสร็จทันรับน้ำในฤดูฝนปีนี้</p> <p>ทั้งนี้ เลขานุการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (นายสมเกียรติ ประจำวงษ์) รายงานว่า นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้มอบหมายให้ สททช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูลเพื่อทูลเกล้าถวายรายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ซึ่งได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓ และ ๕ ก.พ. ที่ผ่านมา โดยรูปแบบรายงาน ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ (๑) การแก้ไขปัญหาระยะสั้น ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านอุปโภคบริโภค ด้านเกษตรกรรม และด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ (๒) การแก้ไขปัญหาระยะยาว ได้แก่ การสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ การขุดลอกคูคลอง การขุดบ่อน้ำ และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ (๓) การจัดการน้ำระดับชุมชน ได้แก่ พื้นที่ที่มีศักยภาพ และโครงการตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ และ (๔) การขอพระราชทานแนวทางการช่วยเหลือ ได้แก่ พระราชทานที่ดิน เพื่อเป็นแหล่งเก็บน้ำ และเสนอแนวทางเพื่อขอรับพระราชทานความช่วยเหลืออื่น ๆ ซึ่งต้อง เสนอรายงานในวันที่ ๘ ก.พ. ๒๕๖๓</p> <p>โดยประธานฯ สั่งการเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> การแก้ปัญหาระยะยาว ให้ลงรายละเอียดเพิ่มเติมครอบคลุมทุกกิจกรรม เช่น แก้มลิง กักเก็บน้ำ อ่างพวง การจูงน้ำ การระบายน้ำ ทั้งในและนอกเขตชลประทาน เห็นเป็นภาพรวมทั้งประเทศ ให้ขยายพื้นที่ชลประทานให้มากกว่าเดิม พื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่ต้องดำเนินการก่อน ให้อธิบายให้มากขึ้น พื้นที่ใดต้องทำก่อน และหากพื้นที่หรือโครงการมีขนาดใหญ่ให้แบ่งย่อยการดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม 	สททช. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒	เรื่องเพื่อทราบ		
๒.๑	รายงานสถานการณ์น้ำ	<p>- สททช. และกรมอุตุนิยมวิทยา รายงานสถานการณ์น้ำและสภาพอากาศ ต่อที่ประชุม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ปริมาณฝนสะสม ปี ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับค่าปกติ มีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ ๑๕% ที่สำคัญ คือภาคกลาง ๒๗% และภาคภาคเหนือ ๑๖% และตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๔% มีเพียง ๒ เดือน (มกราคมและสิงหาคม) ที่มีฝนมากกว่าค่าปกติ สถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำทุกประเภททั้งอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะ มีน้ำรวม ๔๖,๕๑๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๕๗% ของความจุ และมีน้ำใช้การ ๒๒,๔๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๓๙% ของความจุ แต่น้ำส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันตกและภาคใต้เป็นหลัก 	

วาระที่	เรื่องวาระ	ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<p>ขณะนี้ มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ๑๗ แห่งที่มีความจุมากกว่า ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำน้อยกว่า ๓๐% ของความจุ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก และมีการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำเกินกว่าแผนในภาคเหนือ</p> <p>๓) สภาพภูมิอากาศและการคาดการณ์ ในปี ๒๕๖๓ จะมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ ๕-๑๐% ในฤดูร้อนเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนจะมีอุณหภูมิสูงสุด ๔๐-๔๓ องศาเซลเซียส ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพายุฤดูร้อนได้ ฤดูฝนจะล่าช้ากว่าปกติราว ๒ สัปดาห์ โดยจะเริ่มมีฝนตกปลายเดือนพฤษภาคม ช่วงต้นฤดูจะมีฝนตกน้อย และจะมีฝนทิ้งช่วงราวปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม จะมีพายุเข้าราวเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน</p> <p>๔) การคาดการณ์ปริมาณฝนในช่วง ๖ เดือน ตั้งแต่กุมภาพันธ์ถึงกรกฎาคม ปี ๒๕๖๓ พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยจะมีฝนน้อย โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันออก ปริมาณฝนรวมจะต่ำกว่าค่าปกติ ๓-๕% ส่วนในภาคเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ฝั่งตะวันตก ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ</p> <p>ประธานฯ มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>๑. ข้อมูลที่รายงานเป็นเชิงบริหาร สิ่งที่ต้องการคือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ให้นำเป้าหมายที่จะดำเนินการมาพิจารณา มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่าใครได้รับการช่วยเหลือ ที่ไหน อย่างไร</p> <p>๒. ให้มีการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องช่วยกันคิด ลงรายละเอียดให้ชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ประชาชนรับทราบ ทั้งมาตรการที่จะดำเนินการและผลการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลตลอด ๕ ปีที่ผ่านมา ว่ารัฐบาลได้ดำเนินการอย่างไรไปบ้าง ซึ่งหลายโครงการไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ในอดีต แต่เห็นผลในปัจจุบัน</p> <p>มติที่ประชุม รับทราบ โดยให้ทุกหน่วยงานนำข้อสั่งการของประธานฯ พิจารณาดำเนินการต่อไป</p>	หน่วยที่เกี่ยวข้อง
๒.๒	รายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา น้ำแล้ง ปี ๒๕๖๒/๖๓	<p>- สทนช. รายงานว่ากองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ได้ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค แยกเป็นในเขตการบริการของการประปาส่วนภูมิภาค ๖๘ สาขา ใน ๓๔ จังหวัด และนอกเขตการบริการของการประปา ในพื้นที่บางแห่งของ ๔๓ จังหวัด โดยในเขตการประปานครหลวงได้รับผลกระทบจากอิทธิพลน้ำเค็ม เนื่องจากน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไม่เพียงพอกับการผลักดันกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ร่วมกับ กปน. ขป. และ กพผ. พิจารณาผันน้ำจากลุ่มน้ำแม่กลองมาเพิ่มในการบริหารจัดการประตุน้ำคลองลัดโพธิ์ รวมทั้งบริหารจัดการระบายน้ำและสูบน้ำให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการขึ้นลงของระดับน้ำทะเล และในวัตุศักร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะผู้อำนวยการน้ำแห่งชาติ ได้ลงพื้นที่ติดตามการแก้ไขปัญหาน้ำเค็มลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ณ คลองพระยาบรรลือ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อติดตามงานด้วย</p> <p>และในส่วนในพื้นที่เสี่ยงขาดน้ำเพื่อการเกษตร แยกเป็นเขตชลประทานบางส่วนใน ๓๖ จังหวัด และนอกเขตชลประทานบางส่วนใน ๓๕ จังหวัด สำหรับปัญหาขาดแคลนน้ำในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ EEC สทนช. ได้ลงพื้นที่แก้ปัญหา ร่วมกับภาครัฐ ภาคเกษตร และภาคเอกชน รวมทั้งทำบันทึกข้อตกลงการแบ่งปันน้ำ จากอ่างเก็บน้ำคลองประแกด จ. จันทบุรี ให้อ่างเก็บน้ำประแสร์ จ. ระยอง ในปริมาณ ๑๐ ล้าน ลบ.ม ระหว่างกรมชลประทานกับกรมการลุ่มน้ำสาขาวังตะไหนด ณ ปัจจุบัน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกาศพื้นที่ภัยแล้ง แล้ว ๒๐ จังหวัด ๑๑๖ อำเภอ ๖๓๗ ตำบลในช่วงตั้งแต่แล้งที่ผ่านมา หน่วยงานได้ช่วยเหลือแล้วอย่างต่อเนื่อง เช่น กท. มท. ขป. และ ทน. เป็นต้นและยังมีอีก ๓ หน่วยงานคือ กปน. กปภ. และ อปท. ได้ปรับแผนงบประมาณขบปกติ เพื่อการป้องกันพื้นที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ปี ๒๕๖๓ ดำเนินการ จำนวน ๑,๓๓๗ โครงการ ๒,๙๕๐ ล้านบาท และเพื่อเป็นการแก้ไขน้ำแล้งระยะเร่งด่วน กรม. ได้มีมติ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ อนุมัติกรอบวงเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๒,๐๔๑ โครงการ ๓,๐๗๕ ล้านบาท ดำเนินการ ในเขตบริการประปา สถานพยาบาล ชุดเจาะบ่อบาดาล จัดหาน้ำผิวดิน ซ่อมแซมระบบประปา มี ๕ หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมทรัพยากรน้ำบาดาล หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กรมการทหารช่าง และการประปาส่วนภูมิภาค ในการแก้ปัญหาอุปโภคบริโภค ที่ได้รับงบกลาง ในภาคเหนือ ๑,๐๕๙ โครงการ</p>	

วาระที่	เรื่องวาระ	ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<p>ใน ๑๕ จังหวัด ๑๑๒ อำเภอ ๒๗๒ ตำบล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๗๐๒ โครงการ ๑๓ จังหวัด ๗๖ อำเภอ ๑๘๒ หมู่บ้าน ภาคตะวันออกเฉียง ๘๓ โครงการ ใน ๓ จังหวัด ๑๐ อำเภอ ๑๙ ตำบล ภาคกลางและภาคตะวันตก ๒๒๓ โครงการ ๙ จังหวัด ๓๑ อำเภอ ๖๐ ตำบล สำหรับความก้าวหน้าของการดำเนินการ อยู่ระหว่างการขอรับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ ในการแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ปี ๒๕๖๓ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล จำนวน ๗๐๔ โครงการ วงเงิน ๘๓๒ ล้านบาท ส่งคำขอให้สำนักงบประมาณครบถ้วนแล้ว - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๘๘๘ โครงการ วงเงิน ๖๑๙ ล้านบาท ส่งคำขอให้สำนักงบประมาณ จำนวน ๒๓๔ โครงการ วงเงิน ๑๗๑ ล้านบาท ไม่ขอรับการสนับสนุน จำนวน ๗๐ โครงการ โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานในการดำเนินการ - กรมการทหารช่าง จำนวน ๒๐๙ โครงการ วงเงิน ๒๔๗ ล้านบาท ส่งคำขอให้สำนักงบประมาณครบถ้วนแล้ว ดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลแล้วเสร็จ ๑ บ่อ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และอยู่ระหว่างการขุดเจาะอีกจำนวน ๔ บ่อ โดยใช้งบประมาณของกองทัพบกสำรองไปก่อน - หน่วยทหารพัฒนา จำนวน ๑๙๐ โครงการ วงเงิน ๒๒๒ ล้านบาท ส่งคำขอให้สำนักงบประมาณครบถ้วนแล้ว - การประสานภูมิภาค จำนวน ๕๐ โครงการ วงเงิน ๑,๑๕๙ ล้านบาท ส่งคำขอให้สำนักงบประมาณครบถ้วนแล้ว <p>ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ข้อมูลที่ส่วนกลาง (กษ. มท. ปภ. และ สททช.) ร่วมกันคาดการณ์ยังมีปัญหาการตรวจสอบกลับไปในพื้นที่ เนื่องจากเป็นการคาดการณ์ว่าจะเกิดแต่ยังไม่เกิด เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้นที่คาดการณ์ว่าจะเสี่ยงเกิดความเสียหายประมาณ ๓ แสนกว่าไร่ ซึ่งยังไม่เกิดความเสียหายจริงในพื้นที่ ให้ มท. ควรตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่ให้ถูกต้อง</p> <p>ประธานฯ มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จากข้อเสนอที่ประชุม ให้ ผวจ.ทุกจังหวัดแต่ละพื้นที่บูรณาการสั่งการทุกกระทรวงกรมที่อยู่ในจังหวัดสำรวจเตรียมความพร้อมข้อมูลในพื้นที่ให้ชัดเจน โดยเฉพาะหน่วยงานในพื้นที่ (กษ) พร้อมแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้ ๒. ให้ กษ พิจารณารูปแบบในการแก้ไขปัญหาน้ำในพื้นที่ชลประทานแยกเป็นแต่ละกิจกรรม ๓. ให้ปลัดกระทรวง (กษ. กท. ทส. และ มท.) บูรณาการแก้ไขปัญหาน้ำทั้งระบบให้ชัดเจน พื้นที่ในเขตชลประทาน นอกเขตชลประทาน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการส่งเสริมการลงทุน ไม่ให้มีผลกระทบต่อประชาชน พร้อมทั้งระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำต้องดำเนินการอย่างไร ๔. ให้ติดตามการปลูกข้าว ลดการทำนาปรัง ให้ทำความเข้าใจกับประชาชนไม่ให้เกิดปัญหา ๕. ให้ความสำคัญกับพื้นที่ไม้ผลในภาคตะวันออกเฉียง ให้ตรวจสอบว่ามีแหล่งน้ำใต้ดินมีเพียงพอหรือไม่ เพื่อช่วยเหลือไม่ให้ไม้ผลยืนต้นตาย <p>มติที่ประชุม รับทราบ โดยให้ฝ่ายเลขาฯ นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม รวมทั้งข้อสั่งการของประธานฯ พิจารณาดำเนินการต่อไป</p>	<p>มท. กษ. ปภ. ปภ.</p> <p>มท. (ผวจ.) กษ.(เกษตรจังหวัด) กษ. กษ. กท. ทส. มท.</p> <p>สททช. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
๒.๓	แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว	<p>- สททช. รายงานแนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาวว่าตามที่รัฐบาลประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๖ ด้าน โดยกำหนดเป้าหมายที่ต้องดำเนินการในแต่ละระยะ พร้อมหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานรับผิดชอบรอง ไว้อย่างชัดเจน เช่น ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค หน่วยงานรับผิดชอบหลัก ได้แก่ สก. ร่วมกับ กปภ. ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ ขป. ทน. เป็นต้น โดยได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่ต้องแก้ไขปัญหาระยะยาวหรือ Area Based ๖๖ พื้นที่ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) พื้นที่ประสบปัญหาด้านน้ำ ทั้งน้ำท่วม น้ำแล้งซ้ำซาก รวม ๓๔.๖๒ ล้านไร่ และ ๒) พื้นที่สนับสนุนการพัฒนา ซึ่งกระจายในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยในพื้นที่ Area Based ได้กำหนดโครงการสำคัญ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาน้ำเป็นรูปธรรม รวม ๔๕๖ โครงการ ซึ่งรัฐบาลได้เร่งผลักดันจนสามารถดำเนินการแล้วในปี ๖๑-๖๒ จำนวน ๕๔ โครงการ เช่น คลองระบายน้ำบางบาล-บางไทร อ่างฯลำสะพุง(พรด.) จ.ชัยภูมิ</p> <p>และมีแผนดำเนินการในปี ๖๓ - ๖๕ จำนวน ๑๙๕ โครงการ โดยเฉพาะกลุ่มโครงการผันน้ำ เช่น ผันน้ำเขื่อนภูมิพล และการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ และปี ๖๕ เป็นต้นไป มีแผนขับเคลื่อนอีก ๒๐๗ โครงการ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการทั้ง ๔๕๖ โครงการแล้วเสร็จ จะสามารถเพิ่ม</p>	

วาระ ที่	เรื่องวาระ	ผลการประชุม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		<p>แหล่งเก็บกักน้ำได้ ๖,๙๘๘ ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ ๑๒.๙๓ ล้านไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือ รองลงมาเป็นภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ในการพัฒนาแหล่งน้ำแบ่งเป็นรายภาค ดังนี้</p> <p>๑. ภาคเหนือ เน้นการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ การเก็บกักน้ำก่อนไหลออกนอกประเทศ คือ เช่น การเติมน้ำให้เขื่อนภูมิพล และพัฒนาแหล่งเก็บน้ำใน จ.เชียงราย ก่อนไหลลงแม่น้ำโขง ปัจจุบันทั้ง ๒ โครงการ ศึกษา EIA แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการพิจารณาของ คชก. นอกจากนี้ต้องพัฒนาแหล่งน้ำในลำน้ำสาขาโดยเฉพาะตอนบนของกลุ่มน้ำยม กลุ่มน้ำปิง และกลุ่มน้ำน่าน เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน และการบริหารจัดการพื้นที่ตอนล่าง เช่น การฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด บึงราชนก เป็นต้น การเก็บน้ำในลำน้ำแบบขั้นบันได มีโครงการที่ขับเคลื่อนแล้ว ๑๔ โครงการ เช่น อ่างเก็บน้ำแม่แคม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.แพร่ และการฟื้นฟูบึงสีไฟ จ.พิจิตร</p> <p>๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การพัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดใหญ่ทำได้เพียงขนาดกลางและเล็กบริเวณต้นน้ำลำน้ำชี และพื้นที่อีสานใต้ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งมีโครงการพระราชดำริที่ได้ปรับลดพื้นที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานจนสามารถขับเคลื่อนได้ เช่น อ่างฯลำสะพุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอ่างฯลำน้ำชี จ.ชัยภูมิ นอกจากนี้ยังมีโครงการเก็บน้ำในลำน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้ก่อนไหลลงแม่น้ำโขง เช่น การพัฒนากลุ่มน้ำห้วยหลวงตอนล่าง ปตร.ศรีสองรัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เลย สำหรับพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยซ้ำซาก ส่วนใหญ่อยู่บริเวณจุดบรรจบลำน้ำ เช่น ชี-มูล และจุดบรรจบแม่น้ำโขง ซึ่งต้องหาแก้มลิงรับน้ำ พื้นฟูแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เช่น หนองหาร และการพัฒนาทางผันน้ำเลี่ยงพื้นที่เมืองเพื่อลดความเสียหายซึ่งอยู่ในแผนการพัฒนายปี ๒๕๖๓ เป็นต้นไป</p> <p>๓. ภาคกลาง เน้นการขับเคลื่อนแผนบรรเทาอุทกภัยเจ้าพระยา ๙ แผนงาน ส่วนภาคตะวันตก ซึ่งมีปริมาณน้ำมาก จึงควรใช้การจากผันน้ำเขื่อนศรีนครินทร์เพื่อช่วยเหลือพื้นที่ขาดแคลนน้ำ ปัจจุบันอยู่ระหว่างศึกษา EIA และจะศึกษาแล้วเสร็จภายในปีนี้ และส่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาต่อไป โดยปี ๖๑-๖๒ ขับเคลื่อนแล้ว ๑๕ โครงการ เช่น คลองระบายน้ำบางบาล-บางไทร และการปรับปรุงระบบชลประทานฝั่งตะวันออก เป็นต้น</p> <p>๔. ภาคตะวันออก มีการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำเก็บเต็มศักยภาพ คงเหลือบริเวณตอนบนซึ่งติดกับพื้นที่มรดกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เช่น อ่างฯคลองมะเดื่อ อ่างฯไสน้อย-ไลใหญ่ อ่างฯลำพระยาธาร เป็นต้น /ส่วนพื้นที่ตอนล่าง มีอ่างเก็บน้ำที่ประชาชนร้องขอให้รัฐพัฒนา ก่อน จึงจะยอมให้มีการผันน้ำไปช่วยเหลือในพื้นที่ EEC คือ อ่างฯวังโตนด ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณารายงานสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ ๔ ก.พ. ๖๓ ที่ผ่านมา ได้มีการทำ MOU ร่วมระหว่างคณะกรรมการลุ่มน้ำ และ ชป. เพื่อยินยอมให้ผันน้ำไปยังอ่างฯประแสร์เป็นการชั่วคราว /ดังนั้นแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ จึงเน้นการพัฒนาโครงข่ายน้ำที่มีอยู่เดิม</p> <p>๕. ภาคใต้ ซึ่งมีพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยถึง ๑๒ แห่ง การพัฒนาส่วนใหญ่จึงเน้นการหาระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำ ถึง ๒๓ โครงการ เช่น บริเวณคาบสมุทรมหาสมุทร และมีการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำเพื่อตัดยอดน้ำไว้ก่อนที่จะไหลลงทะเล ๑๖ โครงการ รวมทั้งมีแผนจัดหาน้ำสนับสนุนพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ เช่น อ่างเก็บน้ำธารประเวศ ซึ่งสนับสนุนแหล่งน้ำสำรองบนเกาะพะงัน และการพัฒนาน้ำบาดาล เป็นต้น ที่ผ่านมามีโครงการสำคัญที่เริ่มขับเคลื่อนแล้ว เช่น โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และระบบระบายน้ำแม่น้ำตรัง ประธานฯ มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>๑. โครงการขนาดใหญ่หลายโครงการที่ติดปัญหา ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ปรับวิธีการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ให้แบ่งโครงการออกเป็นโครงการย่อย หลายพื้นที่ หลายกิจกรรมมากขึ้น โดยดำเนินการในส่วนที่ประชาชนเห็นด้วยก่อน เพื่อให้เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๒. งบประมาณปี ๖๓ ลำช้า ให้หาวิธีการจะดำเนินการโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้วก่อนได้หรือไม่หรืออาจจะต้องใช้งบเงินกู้หรือไม่ เนื่องจากโครงการสำคัญๆ ต้องดำเนินการให้ทันเพื่อรองรับฤดูฝนที่จะมาถึง เช่น การจัดทำรายงาน EIA ในโครงการที่ต้องเร่งศึกษาสามารถทำคู่ขนานไปก่อนได้หรือไม่ และให้หามาตรการสร้างแรงจูงใจ การชดเชย ให้กับประชาชนที่สูญเสียรายได้จากการเสียพื้นที่ไป นอกจากค่าเวนคืนและเยียวยาอย่างเดียว</p>	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วาระที่	เรื่องวาระ	ผลการประชุม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<p>๓. ให้พิจารณาการแก้ไขปัญหาน้ำของประเทศหากเป็นโครงการขนาดใหญ่ให้ดำเนินโครงการทั้งระบบตั้งแต่ตอนบนลงสู่ตอนล่างจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้พื้นที่ตอนบนของภาคเหนือสามารถเก็บกักน้ำได้มากกว่าเดิม ตอนกลางและตอนล่างสามารถระบายน้ำได้ ในภาคเหนือ เช่น จังหวัดสุโขทัย เชื่อนที่ดำเนินการไม่ได้ให้หาวิธีการว่าจะทำอย่างไร ในภาคตะวันตกและภาคตะวันออกให้เน้นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ (ECC) ให้ทำความเข้าใจกับประชาชน</p> <p>มติที่ประชุม รับทราบ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อสั่งการของประธานฯ พิจารณาดำเนินการต่อไป</p>	
๓	เรื่องเพื่อพิจารณา		
	<p>การเตรียมแผนงานเร่งด่วนเพื่อเก็บกักน้ำในปี ๒๕๖๓</p>	<p>จากมติ ครม.เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ และนโยบายของคณะกรรมการขับเคลื่อนการเจรจาการค้าและการลงทุน เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธานการประชุม ให้มีการขับเคลื่อนแผนงานเร่งด่วน ในการแก้ไขปัญหากล้งแล้ง และเก็บกักน้ำช่วงฤดูฝนปี ๒๕๖๓ ทั้งยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ ให้เกิดการสร้างอาชีพ รายได้ การจ้างแรงงานของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก</p> <p>สททช.ได้จัดทำหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินงานเพื่อคัดกรองแผนงานโครงการ เมื่อตรวจสอบแผนงานโครงการของหน่วยงานแล้ว มีความพร้อมในการดำเนินงานแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ ครอบคลุมพื้นที่ ๗๒ จังหวัด จำนวน ๓,๒๓๙ รายการ วงเงิน ๒๗,๐๖๙ ล้านบาท เมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จตามเป้าหมาย จะสามารถเพิ่มน้ำต้นทุนได้ ๗๘๑ ล้าน ลบ.ม. โดยดำเนินการ (๑) ขุดลอกและซ่อมแซมแหล่งน้ำเดิม ได้แก่ บึง กุด หนองน้ำธรรมชาติ อาคารแหล่งน้ำขนาดเล็ก งานซ่อมแซมอาคารและองค์ประกอบ (๒) ขุดแหล่งน้ำใหม่ ในพื้นที่สาธารณะ (๓) ฝายชะลอน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำ/ป่าเสื่อมโทรม และ (๔) ขุดบ่อบาดาล ทั้งนี้ ยังมีแผนงานโครงการที่กระทรวงมหาดไทยรวบรวมจากหน่วยงานท้องถิ่นเพิ่มเติม เสนอเป็นโครงการภายใต้แผนงานเร่งด่วนเพื่อรองรับปัญหาน้ำแล้ง ปี ๒๕๖๓ ส่งให้ สททช.ภายใน ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ สททช. จะนำแผนงานโครงการมาวิเคราะห์ ตรวจสอบ และรวบรวมเสนอ ครม.เพื่อขออนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานไปดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป</p> <p>ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คณะทำงานด้านบริหารจัดการน้ำภายใต้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ต้องชี้เป้าพื้นที่แล้งให้ชัดเจน ไม่ใช่รายงานสภาพภูมิอากาศ และปริมาณฝนเพียงอย่างเดียว ๒. สททช. ควรติดตามการปล่อยน้ำ จากจีนมาถึงไทย มีการเก็บกักน้ำไว้บางส่วนในเขื่อนไชยะบุรี จนมีผลต่อปริมาณน้ำที่จะไหลมาถึงไทยหรือไม่ อย่างไร ๓. กษ. ต้องติดตามและเฝ้าระวังทั้งปริมาณและคุณภาพน้ำในลำน้ำ เนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนส่วนใหญ่มีน้อยถึงขั้นวิกฤต ซึ่งจะมีผลต่อสัตว์น้ำ โดยเฉพาะการเลี้ยงปลาในกระชัง ต้องมีการแจ้งเตือนให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลารับรู้ล่วงหน้า ๓. ควรขับเคลื่อนการบริหารจัดการน้ำในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนในระดับพื้นที่ <p>ประธานฯ มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้ มท. เร่งดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการกระจายอำนาจไปพิจารณาเปรียบเทียบที่เกี่ยวกับงานถ่ายโอน ๒. การบริหารจัดการภัยแล้งและเตรียมการเก็บน้ำฤดูฝนปี ๒๕๖๓ ขอให้พิจารณาแผนงานโครงการให้ครอบคลุม และกระจายให้ทั่วทุกภาคของประเทศ อย่ากระจุกอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ๓. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจการดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการอ่างเก็บน้ำวังสะพุง จ.ชัยภูมิ ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริ ที่มีการดำเนินการมาแล้ว ๒๐ ปี แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ ปัจจุบันรัฐบาลชุดนี้สามารถขับเคลื่อนได้ โดยการปรับแผนงานโครงการลงมา และขอให้โครงการอื่นนำไปเป็นตัวอย่างในการดำเนินการแบบนี้ <p>มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม และข้อสั่งการของประธานฯ พิจารณาดำเนินการต่อไป</p>	<p>มท. (สปน. คกก. กระจายอำนาจ) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

หมายเหตุ: ชื่อหน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สททช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงกลาโหม (กท.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กรมชลประทาน (ชป.) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) การประปานครหลวง (กปน.) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.)